

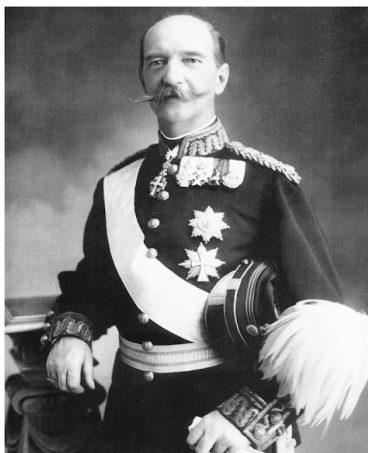
5 Μαρτίου (18 με το νέο ημερολόγιο) 1913.

Δολοφονήθηκε ο Βασιλιάς Γεώργιος ο Α΄

Σύνταξη – Επιμέλεια
Ευάγγελος Μαυρογόνατος

Στις 05 Μαρτίου 1913 η Ελλάδα συγκλονιζόταν από την τραγική είδηση της δολοφονίας του βασιλέως Γεωργίου Α΄, στη Θεσσαλονίκη, από τον Αλέξανδρο Σχινά.

Μέχρι σήμερα παραμένει ένα μεγάλο ιστορικό, αστυνομικό και εγκληματολογικό μυστήριο της νεότερης ιστορίας μας, αφού δεν έχουν διαλευκανθεί τα πραγματικά αίτια αυτής της στυγεράς εγκληματικής πράξης με τις τρομερές για τον Ελληνισμό συνέπειες.

Ο **Γεώργιος Α΄**, Βασιλεύς των Ελλήνων, όπως ήταν ο συνταγματικός του τίτλος, γεννήθηκε 24 Δεκεμβρίου 1845 στο Κίτρινο Παλάτι, μια κατοικία του 18ου αιώνα στο νούμερο 18 της οδού Αμάλιεγκαντε, ακριβώς δίπλα στο ανακτορικό σύμπλεγμα του Αμάλιενμποργκ της Κοπεγχάγης, υπήρξε ο μακροβιότερος βασιλιάς της Ελλάδας.

Ήταν ο δεύτερος γιος του Χριστιανού Σλέσβιχ - Χόλσταϊν - Σόνντερμπουργκ - Γκλύξμπουργκ και της Λουίζας της Έσσης - Κάσσελ.

Ήταν ο δεύτερος κατά σειρά Βασιλιάς της νεότερης Ελλάδας μετά τον Όθωνα και αρχηγός του νέου Βασιλικού Οίκου.

Αν και ήταν απόγονος μοναρχών της Δανίας, η οικογένειά του δεν ήταν ιδιαίτερα επιφανής και ζούσε μια σχετικά φυσιολογική ζωή για μέλος βασιλικής οικογένειας.

Το 1852 ο πατέρας του ορίστηκε ως επίδοξος διάδοχος του άτεκνου Βασιλιά Φρειδερίκου Η΄ της Δανίας και η οικογένειά του έγιναν πρίγκιπες και πριγκίπισσες της Δανίας.

Η μητρική γλώσσα του Γεώργιου ήταν τα Δανικά και μιλούσε Αγγλικά σαν δεύτερη γλώσσα. Διδάχθηκε επίσης γαλλικά και γερμανικά.

Ξεκίνησε καριέρα στο Βασιλικό Ναυτικό της Δανίας και ναυτολογήθηκε σαν ναυτικός δόκιμος μαζί με τον μεγαλύτερο αδελφό του Φρειδερίκο.

18 Μαρτίου 1863 εκδόθηκε το Ψήφισμα της Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως:

Η εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνέλευσις:

- α) Αναγορεύει παμψηφεί τον πρίγκιπα της Δανίας Χριστιανόν, Γουλιέλμον, Φερδινάνδον, Αδόλφον, Γεώργιον, δευτερότοκον υιόν του πρίγκιπος Χριστιανού της Δανίας, συνταγματικόν βασιλέα των Ελλήνων υπό το όνομα Γεώργιος Α΄ Βασιλεύς των Ελλήνων...

- β) Οι νόμιμοι διάδοχοι αυτού θέλουνσι πρεσβεύει το Ανατολικόν Ορθόδοξον δόγμα.
- γ) Τριμελής επιτροπή εκλεχθησομένη υπό της Εθνοσυνελεύσεως θέλει μεταβεί εις την Κοπεγχάγην και προσφέρει αυτώ εν ονόματι του Ελληνικού Έθνους το Στέμμα.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στο Ψήφισμα αυτό ο Γεώργιος αποκαλείται *Βασιλεύς των Ελλήνων*, κατόπιν προτροπής του ιδίου, και όχι *Βασιλεύς της Ελλάδας*, όπως ονομαζόταν ο Όθων

Ο Γεώργιος, αφού επισκέφτηκε το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο την Αγία Πετρούπολη, το Λονδίνο και το Παρίσι, έφτασε στον Πειραιά στις 19 Οκτωβρίου 1863.

Στην πρώτη προκήρυξή του προς τον Ελληνικό Λαό, διαβεβαίωνε ότι θα τηρήσει τους νόμους του κράτους και «*προ πάντων το Σύνταγμα*» και ότι θα επιδίωκε να γίνει η Ελλάδα «*πρότυπον Βασιλείου εν τη Ανατολή*».

Παντρεύτηκε την Όλγα Κωνσταντίνοβνα της Ρωσίας και απέκτησαν οκτώ παιδιά, πέντε γιούς και τρεις κόρες. Πρωτότοκος γιος του ήταν ο μετέπειτα βασιλεύς **Κωνσταντίνος ο Α΄ «ο Στρατηλάτης»**.

Η δολοφονία Γεωργίου του Α΄

Ο Γεώργιος Α΄ ήταν ο μακροβιότερος βασιλεύς των Ελλήνων. Ήταν κοσμαγάπητος και έμεινα στον θρόνο σχεδόν μισόν αιώνα, ως τη δολοφονία του το 1913 στη Θεσσαλονίκη.

Τρεις μόλις μέρες μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης από τον τουρκικό ζυγό, στις 29 Οκτωβρίου 1912, ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄ μαζί με τη σύζυγό του βασίλισσα Όλγα εγκαθίσταται στην πρωτεύουσα της Μακεδονίας, προκειμένου να επισημοποιήσει, αλλά κυρίως να εδραιώσει την ελληνική παρουσία, και να στεριώσει με το κύρος του την ένωση της Βορείου Ελλάδος με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Ο Γεώργιος Α΄ εισέρχεται στην Θεσσαλονίκη στις 29 Οκτωβρίου 1912.
Δίπλα του, ο τότε διάδοχος Κωνσταντίνος.

Η επίσημη υποδοχή των βασιλέων Γεωργίου Α' και Όλγας στη Θεσσαλονίκη, συνοδευόμενοι από τον διάδοχο Κωνσταντίνο.

Το βασιλικό ζεύγος φιλοξενήθηκε στην έπαυλη του Κλέωνα Χατζηλαζάρου, αρχοντικό του 1890 στην πανέμορφη, μακριά από το κέντρο οδό Εξοχής, στο δρόμο που φέρει σήμερα το όνομά του.

Ωστόσο διαρκές σημείο τριβής μεταξύ πατέρα και γιού ήταν η συνήθεια του Βασιλέως να μετακινείται στην πόλη πεζή, χωρίς μάλιστα να λαμβάνει απαραίτητα μέτρα ασφαλείας.

«Πατέρα... Δεν μπορείς να το κάνεις αυτό...» του επαναλάμβανε συχνά ο Κωνσταντίνος.

«Αυτή η πόλις ήταν κάτω από τον τουρκικό ζυγό τόσα χρόνια. Είναι βέβαιο ότι ακόμη υπάρχουν στοιχεία του προηγούμενου καθεστώτος που σίγουρα θα θέλουν το κακό σου». Εσύ να μην ανακατεύεσαι ...» ήταν η σταθερή απάντηση του Γεωργίου, ο οποίος λάτρευε τους περιπάτους και δεν ήταν διατεθειμένος να τους περιορίσει.

Λίγους μήνες μετά, την Τρίτη 05 Μαρτίου 1913, ο Γεώργιος, προγευματίζοντας με μέλη της βασιλικής οικογένειας, τον στρατηγό Πάλλη και τον φίλο και βιογράφο του Δανό λοχαγό

Βάλτερ Κρίστμας, σαν να είχε προαισθανθεί το μοιραίο τέλος που του επιφύλασσε η μοίρα του, εκμυστηρεύτηκε την επιθυμία να παραιτηθεί από το θρόνο υπέρ του διαδόχου Κωνσταντίνου.

Την ανακοίνωση του αυτή θα έκανε στις 26 Οκτωβρίου κατά τους εορτασμούς του Χρυσού Ιωβηλαίου, τα πενήντα χρόνια από την ανάρρηση του στον ελληνικό θρόνο.

Πίστευε ότι είχε έρθει ο καιρός να αναλάβει τη βασιλεία ο γιος του, που μετά από τις ένδοξες νίκες του ελληνικού στρατού στους βαλκανικούς πολέμους, είχε πλέον καταξιωθεί στη συνείδηση του έθνους.

Πλην της βασίλισσας Όλγας, έδειχνε να το γνωρίζει και ο πρίγκιπας Νικόλαος, αφού σύμφωνα με τον βιογράφο του βασιλιά Γεωργίου, Βάλτερ Κρίστμας, στη διάρκεια του προγεύματος την ίδια ακριβώς ημέρα της δολοφονίας του, είπε στον Νικόλαο:

«εις την αγγλικήν γλώσσαν, την οποίαν ουδείς από τους Έλληνες αξιωματικούς εγνώριζεν, την εντυπωσιακήν φράσιν, ότι η πεντηκονταετηρίς του, τον προσεχή Οκτώβριον, θα εσήμαινε το τέλος της βασιλείας του. Ο πρίγκιψ εκίνησε την κεφαλήν του, ωσάν η απόφασις αυτή να του ήτο γνωστή.

Και ο βασιλεύς συνέχισε εις την δανικήν.

Ναι, θα παραιτηθώ.

Είναι καιρός ν' αναλάβη ο υιός μου...».

Το ίδιο μεσημέρι, είτε θέλοντας να επισκεφτεί για λόγους εθιμοτυπικούς το Γερμανό ναύαρχο Γκόπφεν επί του πολεμικού πλοίου «Γκέμπεν» που βρισκόταν στο λιμάνι της πόλης, είτε ακολουθώντας τη συνήθεια του καθιερωμένου απογευματινού περιπάτου του στην παραλία της πόλης, ξεκίνησε από τα ανάκτορα (μέγαρο Χατζηλαζάρου) με κατεύθυνση την αποβάθρα του Λευκού Πύργου.

Μαζί του ήταν και ο υπασπιστής του ταγματάρχης Γεώργιος Φραγκούδης και δύο Κρητικοί χωροφύλακες που ακολουθούσαν λίγο πιο πίσω.

Η τελευταία φωτογραφία του βασιλιά Γεωργίου Α'.¹

¹ Ο καθιερωμένος απογευματινός περίπατος του στην παραλία της πόλης στις 02 Μαρτίου 1913. Δεξιά βλέπουμε τον υπασπιστή του βασιλέως, ταγματάρχη Γεώργιο Φραγκούδη.

Βαδίζοντας επί της οδού Εξοχής, με κατεύθυνση προς τον Λευκό Πύργο, η συζήτηση των δύο ανδρών ήταν γύρω από τις νίκες του Ελληνικού Στρατού στο μέτωπο και την βιογραφία του, που ετοιμάζε ο Κρίσtimas.

Όπως προαναφέρθηκε ο Γεώργιος κυκλοφορούσε ελεύθερος μέσα στην πόλη και μάλιστα χωρίς τις ενδεδειγμένες προφυλάξεις και αρνούμενος να δεχθεί περαιτέρω προστασία, αρκούμενος στον υπασπιστή του και σε μια διακριτική επιτήρηση δύο κρητικών χωροφυλάκων.

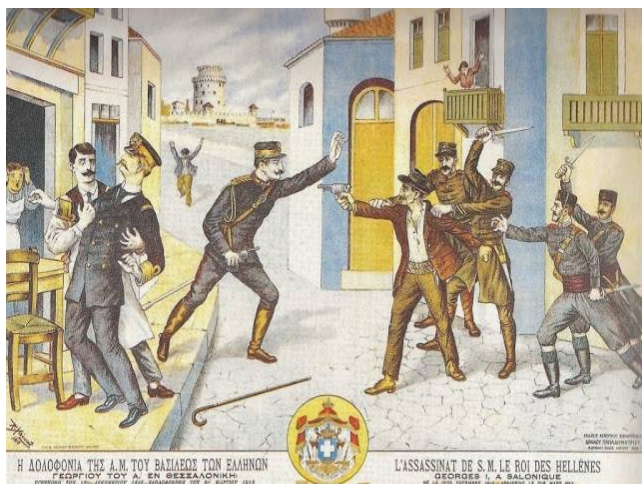

«...Η Α. Μεγαλειότης, ομιλών εις τον υπασπιστήν του, εξέφραζε την μεγάλην του χαράν δια την πτώσιν των Ιωαννίνων (στις 22 Φεβρουαρίου 1913), πλειστάκις τονίσας των νέον θρίαμβον των Ελληνικών όπλων.» σημείωνε σε σχετικό ρεπορτάζ η εφημερίδα «Εμπρός» στις 7 Μαρτίου και συμπλήρωνε:

«Η αυτή ευδιαθεσία του Βασιλέως εξηκολούθησε και μετά μίαν ώραν όταν η Α. Μ. ήρχισε να επιστρέφει εις το Ανάκτορον. Όταν διήρχετο προ του Λευκού Πύργου, εγγύτατα του πλήθους το οποίον περιστοιχίζε την κατ' εκείνην την ώραν παιανίζουσαν μουσικήν, επλησίασεν, ανεμίχθη μετά των πολιτών, ήκουσε μουσικήν και κατά την δημοκρατικήν του συνήθειαν, συνωμίλησε μετά των ανθρώπων του λαού οι οποίοι ευρίσκοντο εκεί. Μετά τούτο, εισήλθεν εις την λεωφόρον της Αγίας Τριάδας...»

Λίγο αργότερα περίπου στις 16:20, κατά την επιστροφή του στα ανάκτορα, ο Γεώργιος με την συνοδεία του βάδιζαν επί της οδού Εξοχής, και συγκεκριμένα μπροστά από το καφενείο/παντοπωλείο του Αβραάμ Ισχά στο Πασά Λιμάν.

Στη συμβολή με την οδό Αγ. Τριάδας, τον περίμενε από ώρα ο Σερραίος Αλέξανδρος Σχινάς, λίγα μόλις βήματα από τον αστυνομικό σταθμό.

Μόλις είδε τον βασιλιά και τον υπασπιστή του να περνούν, τους πλησίασε και από απόσταση δυο βημάτων πυροβόλησε τον βασιλιά στην πλάτη, μία φορά, στο μέρος της καρδιάς με ένα περιστροφικό τύπου Μαυροβουνιώτικο, προκαλώντας καίριο τραύμα.

Ο Γεώργιος έκανε μερικά βήματα τρικλίζοντας κι έπεσε πάνω στην πόρτα του καταστήματος που άνοιξε από το βάρος του, ενώ οι θαμώνες έτρεξαν να τον βοηθήσουν.

Ἔπεσε δίχως να πει λέξη.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
 ΓΕΓΟΤΟΣ ΤΟΥΤ' ΑΝ ΘΕΛΕΣΑΜΕΝ.
 ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΡΥΝΟΝΤΑ - ΕΝΔΕΙΧΝΟΝ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ

TO MEFA ERINIKON PENOZO

LE GRAND DEUR NATIONAL.
 L'ASSASSINAT DE S. M. LE ROI DES HELLENES
 GEORGES I A BALONIQUE

Μερικοί στρατιώτες και κάποιοι χωροφύλακες σήκωσαν το βασιλιά στα χέρια και πήραν το δρόμο για το νοσοκομείο, ενώ σε λίγο τους πρόλαβε ένα αυτοκίνητο.

XVIII. Sabraona.

Abonnements-Bedingungen: Für Österreich: Inland: 1. Klasse 12 Schilling, 2. Klasse 8 Schilling, 3. Klasse 6 Schilling, 4. Klasse 4 Schilling, 5. Klasse 2 Schilling, 6. Klasse 1 Schilling, 7. Klasse 0,50 Schilling, 8. Klasse 0,25 Schilling, 9. Klasse 0,10 Schilling, 10. Klasse 0,05 Schilling. Ausland: 1. Klasse 18 Schilling, 2. Klasse 12 Schilling, 3. Klasse 8 Schilling, 4. Klasse 6 Schilling, 5. Klasse 4 Schilling, 6. Klasse 2 Schilling, 7. Klasse 1 Schilling, 8. Klasse 0,50 Schilling, 9. Klasse 0,25 Schilling, 10. Klasse 0,10 Schilling. Für die Schweiz: Inland: 1. Klasse 12 Schilling, 2. Klasse 8 Schilling, 3. Klasse 6 Schilling, 4. Klasse 4 Schilling, 5. Klasse 2 Schilling, 6. Klasse 1 Schilling, 7. Klasse 0,50 Schilling, 8. Klasse 0,25 Schilling, 9. Klasse 0,10 Schilling, 10. Klasse 0,05 Schilling. Ausland: 1. Klasse 18 Schilling, 2. Klasse 12 Schilling, 3. Klasse 8 Schilling, 4. Klasse 6 Schilling, 5. Klasse 4 Schilling, 6. Klasse 2 Schilling, 7. Klasse 1 Schilling, 8. Klasse 0,50 Schilling, 9. Klasse 0,25 Schilling, 10. Klasse 0,10 Schilling. Für die übrigen Länder: 1. Klasse 18 Schilling, 2. Klasse 12 Schilling, 3. Klasse 8 Schilling, 4. Klasse 6 Schilling, 5. Klasse 4 Schilling, 6. Klasse 2 Schilling, 7. Klasse 1 Schilling, 8. Klasse 0,50 Schilling, 9. Klasse 0,25 Schilling, 10. Klasse 0,10 Schilling. Die Abonnements werden von der Redaktion und Administration: H. Hübner, Nr. 11, - Telefon: Nr. 2707, 4193, 9619, - R. F. Wipperfurth, Nr. 51, 51, - Einzelne Nummern 2 Schilling.

Mordattentat auf den König von Griechenland.

Παράλληλα, Αλ. Σχινάς είχε μεταφερθεί στο αστυνομικό τμήμα Φαλήρου Θεσσαλονίκης, όπου άρχισαν αμέσως οι ανακρίσεις από τον πρωτοδίκη Β. Κανταρέ και τον γραμματέα Γιαννιώτη.

Το σημείο της δολοφονίας του βασιλιά.

Στις 12 Μαρτίου, η εφημερίδα "ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ" δημοσίευσε την περιγραφή ενός αυτόπτη μάρτυρα, του λοχία Ευάγγελου Φαρμακίδη, ο οποίος ήταν υπάλληλος στην Εθνική Τράπεζα:

«Ο δείκτης του ωρολογίου έβαινε να σημειώση την 5ην μ.μ. ότε μεταβαίνων εις περίπατον προς την Νίλλαν Αλλατίνην διά της οδού Εξοχής, της θεωρουμένης ως αριστοκρατικής εδώ, μεθ' ενός στρατιώτου μου, αντίκρυσσεν τον Βασιλέα μετά του υπασπιστού του Φραγκούδη προ της πλατείας των Στρατώνων βαδίζοντας επί της οδού, ην είχαν λάβει και εγώ, προς τα ανάκτορα....

Ήμεθα εις το μέσον ήδη της οδού προ του Αστυν. τμήματος Αγίας Τριάδος πέραν του οποίου ευρίσκεται οίκημα παρά Βουλγάρων φρουρούμενον, διά κατά πρότασιν του συνοδού μου εβαδίσαμεν ολίγον ακόμη γιά να διέλθωμεν εκ της Βουλγαρικής φρουράς πριν χαιρετίσωμεν τον διερχόμενον Βασιλέα, διά να ιδώμεν αν οι Βούλγαροι θ' αποδόσωσι τας τιμάς αυθορμήτως.

Είχομεν παρέλθει το οίκημα τούτο και εβαίνομεν προς την γωνία να σταθώμεν, ενώ ο Βασιλεύς μετά του ακολούθου Του ήρχετο εκ του δεξιού πεζοδρομίου 20 βήματα μακράν μας.

Αίφνης ακούομεν πυροβολισμόν προς το μέρος του, όπου ακριβώς στρίψαντες αντιλαμβανόμεθα και τον καπνόν.

Με 5-6 άλματα ευρέθημεν επί τόπου.

Προλάβων εις πολίτης έλαβεν εις χείρας του τον Βασιλέα κλονισθέντα και πίπτοντα εις τα γόνατα...»

Το Παπάφειο Ορφανοτροφείο

Ο Γεώργιος μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο του «Παπάφειου Ορφανοτροφείου», αλλά οι γιατροί δεν μπόρεσαν να προσφέρουν καμιά βοήθεια, καθώς ο βασιλιάς ήταν ήδη νεκρός.

Εκεί, η σορός του Γεωργίου ταριχεύτηκε για να εκτεθεί σε λαϊκό προσκύνημα στη Θεσσαλονίκη που διήρκεσε αρκετές ημέρες.

Κατά την διαδικασία της ταρίχευσης βρέθηκε στα ασπρόρουχα του βασιλιά η μοιραία σφαίρα.

Η σφαίρα, σύμφωνα με την έκθεση του ιατροδικαστή, μπήκε από την κάτω δεξιά γωνία της ωμοπλάτης και βγήκε δια μέσου του στέρνου, τέσσερα εκατοστά πάνω από την ξιφοειδή απόφυση, διαπερνώντας την καρδιά.

Στις 21:30 ξεκίνησε η μεταφορά της σορού του βασιλιά από το νοσοκομείο στο μέγαρο Χατζηλαζάρου.

Το φορείο με το άψυχο σώμα του βασιλιά βασταζόταν από τον πρίγκιπα Νικόλαο, τους υπασπιστές Πάλλη, Σκουμπουρδή, Φραγκούδη, Τσέρνοβιτς και άλλων ανωτέρων αξιωματικών που εναλλάσσονταν κατά την διαδρομή μέχρι τα ανάκτορα.

Το περιστρεφόμενο με το οποίο δολοφονήθηκε ο βασιλιάς Γεώργιος

Ακολουθεί η περιγραφή του διπλωμάτη Β. Δενδραμή για τη μεταφορά της σορού του βασιλιά Γεωργίου στα ανάκτορα το βράδυ της δολοφονίας: Μεταφορά σιγηλή, βαρεία και μεγαλοπρεπής ...

«Νεκρός Βασιλέως ταριχευθείς ετέθη εν μικρώ δωματίω αριστεράς τω εισερχομένω πτέρυγας Θεαγενείου νοσοκομείου, αποφασισθείσης της μεταφοράς εις Ανάκτορον. Νεκρός εκαλύφθη ελληνικήν σημαίαν και περί ενάτην και ημίσειαν εξεκίνησεν η μεταφορά του επί φορείου βασταζομένου υπό πρίγκιπος Νικολάου, των υπασπιστών Πάλλη, Σκουμπουρδή, Φραγκούση, Τσέρνοβιτς και άλλων ανωτέρων αξιωματικών εναλλασσομένων...

...Η μεταφορά αυτή νύκτα εις τον έρημον ανθρώπων δρόμον σιγηλή, βαρεία και μεγαλοπρεπής εν τη απλότητι της υπό το σεληνόφως το οποίον έρριπτεν ακτίνας αργυράς επί του ασκεπούς προσώπου του Βασιλέως εξαϋλώνουσα την ώχραν του σεπτού νεκρού μορφήν και αργυρώνουσα την σημαίαν, είχε κάτι το μυστηριώδες. Εδώ και εκεί ήνοιγεν κανέν παράθυρον και γυναικεία πρόσωπα επρόβαλλον κλαίοντα...

Η μεταφορά διά διαφόρων στενωπών έφθασεν εις το μέρος όπου εγένετο η δολοφονία και κατά την δεκάτην και ημίσειαν έφθασε προ των ανακτόρων... Επάλλη τρισάγιον υπό του Μητροπολίτου.

Χωροφύλακες, εύζωνοι, ανώτεροι αξιωματικοί, πάντες εδάκρυζον...»

Το βασιλικό «ανάκτορο» (οικία Κλέωνα Χατζηλαζάρου) στη Θεσσαλονίκη, με την τιμητική πένθιμη φρουρά στην είσοδο, όπου εναποτέθηκε η σορός του βασιλιά για λαϊκό προσκύνημα.

Και οι εφημερίδες στις 06 Μαρτίου περιέγραφαν στα πρωτοσέλιδα τους την πρώτη νύχτα μετά την δολοφονία:

«Την 9:30 εσπερινήν ώραν ο σεπτός νεκρός της Α.Μ. του Βασιλέως, αφού προηγουμένως εταριχευθή μετεφέρθη από του Ορφανοτροφείου εις τα ανάκτορα. Ο σεπτός νεκρός ετοποθετήθη επί ιδιαιτέρου φορείου, το οποίον εκράτουν η Α.Β.Υ. ο Πρίγκηψ Νικόλαος και ανώτεροι αξιωματικοί ασκεπείς πάντες, παρηκολούθουν δε οι επίσημοι πολλοί αξιωματικοί, ο εν τη πόλει μας Γεν. Πρόξενος της Ρωσσίας κ. Μπελάγιεφ, στρατιωτικόν απόσπασμα και η ανακτορική φρουρά με ανεστραμμένα τα όπλα εις ένδειξιν πένθους.»

Η σορός του βασιλιά στην οικία Χατζηλαζάρου για λαϊκό προσκύνημα.

«Ο σεπτός νεκρός μεταφερθείς εις τα ανάκτορα ετοποθετήθη εις την εν τω κάτω πατώματι αίθουσαν και ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης έψαλλε το Τρισάγιον, ακολούθως δε η Α.Β.Υ. ο Πρίγκηψ Νικόλαος εδέχθη τα συλλυπητήρια της Α.Π. (Αυτού Παναγιότητος) του Μητροπολίτου (Γενναδίου), του κ. υπουργού, του κ. Νομάρχου, του Ρώσσου Προξένου κ. Μπελάγιεφ και όλων των ανωτέρων πολιτικών και στρατιωτικών.

Κατόπιν ο Σεπτός Νεκρός μετεφέρθη εις μίαν αίθουσαν του άνω πατώματος, τέσσαρες δε ιερείς καθ' όλην την νύκτα ηγρύπνησαν αναγινώσκοντες το ψαλτήριον.»

«Ο Σεπτός Νεκρός της Α.Μ. του Βασιλέως είναι τοποθετημένος εις την μεγάλην αίθουσαν του άνω πατώματος.

Φέρει μικράν στολή στρατηγού και είνε κεκαλυμμένος μέχρι της κεφαλής διά της Ελληνικής σημαίας.

Τα χαρακτηριστικά του προσώπου της Α.Μ. δεν είναι διόλου σχεδόν ηλλοιωμένα, η δε ωχρότης, η οποία καλύπτει το σεπτόν πρόσωπον είναι σχετικώς μικρά.

Ένα μείδιμα πλανάται εις τα χείλη του Μεγάλου νεκρού, το μείδιμα δια του οποίου αντίκρυσε τον θάνατον.

Παρά τον νεκρόν μένουν πάντοτε τέσσαρες ιερείς οι οποίοι ψάλλουν (διαβάζουν) το ψαλτήριον, δις δε χθες μετέβη η Α.Π. ο μητροπολίτης και ανέγνωσε νεκρωσίμους ευχάς.»

Ο Βασιλεύς Απέθανε, Ζήτω ο Βασιλεύς...

Ο πρίγκιπας Νικόλαος ανήγγειλε πρώτος την είδηση του θανάτου του βασιλιά Γεωργίου στην οικογένεια του, που βρισκόταν στην Αθήνα, με τηλεγράφημα του προς τον πρίγκιπα Ανδρέα στις 16:10:

«Συντετριμμένος αγγέλλω θάνατον πατρός μας, επισυμβάντα Πέμπτην μεταμεσημβρινήν συνεπεία δολοφονικής επιθέσεως».

Ο πρίγκιπας Ανδρέας ήταν εκείνος που ανήγγειλε το τραγικό γεγονός στην μητέρα του βασίλισσα Όλγα και τα αδέρφια του.

Στο άκουσμα της είδησης, η βασίλισσα Όλγα κατέρρευσε με λυγμούς.

Η συγκίνηση υπήρξε απεριγράπτη για όλη την βασιλική οικογένεια.

Δίπλα της παρέμεναν οι πρίγκιπες και οι πριγκίπισσες που με κάθε τρόπο προσπαθούσαν να την παρηγορήσουν.

Η βασίλισσα μόλις συνήλθε κάπως, ζήτησε άμέσως να αναχωρήσει για την Θεσσαλονίκη.

Οι πρίγκιπες την διαβεβαίωσαν πως όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την μετάβαση τους είχαν κανονιστεί.

Η βασίλισσα Όλγα, η πριγκίπισσα Αλίκη, η πριγκίπισσα Μαρία, ο πρίγκιπας Γεώργιος και ο πρίγκιπας Ανδρέας αναχώρησαν σιδηροδρομικώς έως την Χαλκίδα και εκεί επιβιβάστηκαν σε ρώσικο αντιτορπιλικό, λίγο μετά τα μεσάνυχτα, με κατεύθυνση την Θεσσαλονίκη.

Η είδηση της δολοφονίας του βασιλιά έφτασε στην Αθήνα, στο γραφείο του πρωθυπουργού, στις 18:20, με τηλεγράφημα του πρίγκιπα Νικολάου, προς τον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο:

«Η Αυτού Μεγαλειότης υπέστη δολοφονικήν επίθεσιν προ ημισείας ώρας.

Προ ολίγων λεπτών εξέπνευσε.»

Η πρωτεύουσα αναστατώθηκε, μόλις μαθεύτηκε η θλιβερή είδηση της δολοφονίας του βασιλιά.

Ο Βενιζέλος αμέσως, κάλεσε τους πρεσβευτές των Μεγάλων Δυνάμεων και τους ανακοίνωσε επίσημα το γεγονός.

Με έκτακτο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως έγινε η αναγγελία του θανάτου του βασιλιά προς τον ελληνικό λαό.

Σε ολόκληρη τη χώρα για πολλές μέρες επικράτησε θλίψη, συγκίνηση και αναστάτωση.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Συντετριμμένον υπό όδυνης τὸ Ῥπουρ-
γικὸν Συμβούλιον ἀγγέλλει εἰς τὸν Λαόν τὸν
θάνατον τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ δημοφι-
λεστάτου Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'.

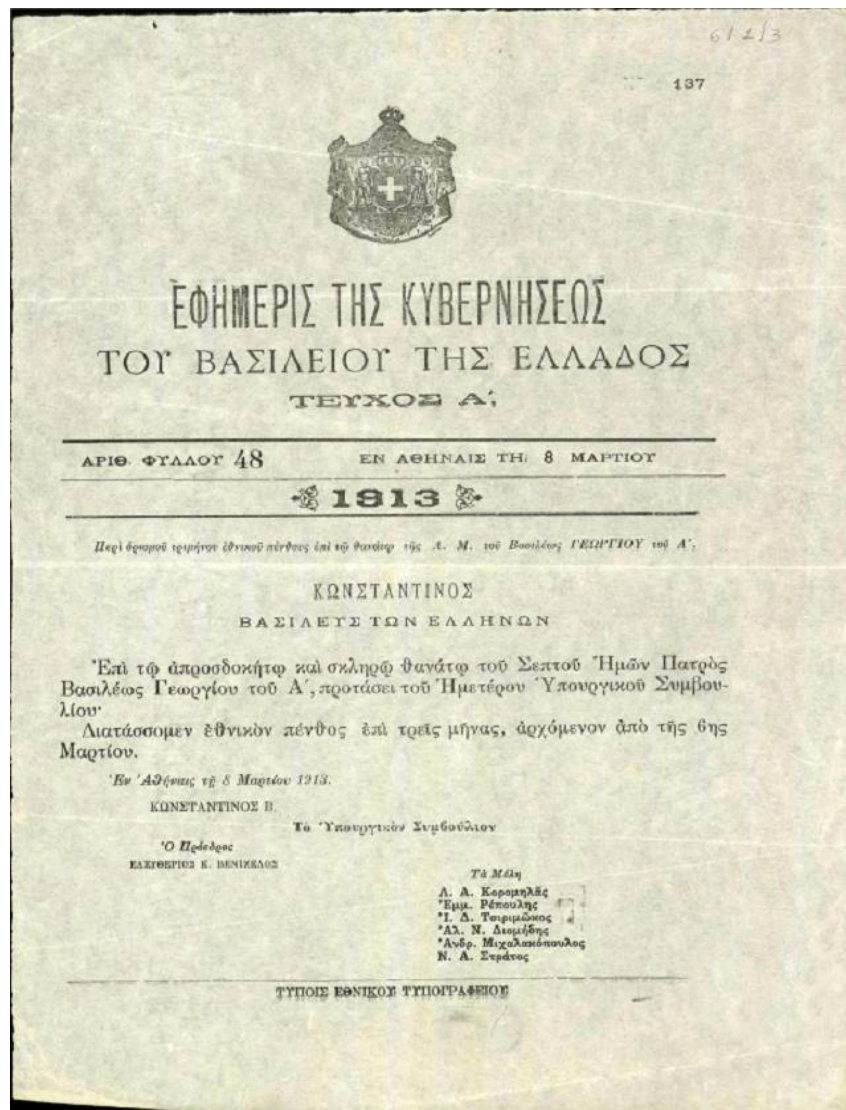
Κακούργοι χεῖρες παραφρόνων ἐδολοφό-
νησαν σήμερον ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸν Βασιλέα,
βυθίσασαι εἰς βαθύτατον πένθος ὁλόκληρον
τὸ ἔθνος, ἐν ἡμέραις ἀγαλλιάσεως διὰ τὴν
πλήρωσιν τῶν πανελληνίων πόθων.

Ἡ δολοφονικὴ ἐπίθεσις ἐγένετο περὶ ὥραν
ἑξην μ. μ. τὴν σήμερον ἐν περιπάτῳ διὰ πε-
ριστρόφου.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς ἐξέπνευσε
μετὰ ἡμίσεων ὥραν.

Τὸ Ῥπουργ. Συμβούλιον ἔσπευσε νὰ ἀν-
κοινώσῃ αὐθωρεὶ τὸ ὀδυνηρὸν ἄγγελμα εἰς
τὴν Α. Μ. τὸν νέον Βασιλέα ΚΩΝΣΤΑΝ-
ΤΙΝΟΝ.

*Εν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Μαρτίου 1913
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος,
Α. Α. Κορομηλάς
Ἐμμ. Πέπουλης
Ἰωάν. Τσιρομώκος
Ἀλ. Ν. Διομήδης
Α. Μεχλακόπουλος
Ν. Στράτος

Στις 18:30, ο πρίγκιπας Νικόλαος απευθυνόμενος από τους εξώστες του «Παπάφειου Ορφανοτροφείου» στους αξιωματικούς και πολιτικούς υπαλλήλους που είχαν συγκεντρωθεί, μη μπορώντας να κρύψει την θλίψη του, τους ανακοίνωσε:

«Με βαθύν πόνον εις την ψυχήν και την καρδίαν σας αναγγέλλω τον θάνατον του Σεπτού Βασιλέως μας και πεφλημένου μου πατρός.Σας προσκαλώ να ορκισθήτε πίστιν εις τον νέον μας Βασιλέα Κωνσταντίνον».

Στις 19:00, ο διπλωμάτης Β. Δενδραμής έστειλε το ακόλουθο τηλεγράφημα στο υπουργείο Εξωτερικών (ΑΠ 75γ) για την δολοφονία του Γεωργίου:

«ΑΜ Βασιλεύς εξελθών περίπατον απόγευμα μεθ' υπασπιστού Φραγκουδή υπέστη δολοφονικήν επίθεσιν.

Σφαίρα πολυκρότου εύρεν αυτόν καρδίαν επενεγκούσα άμεσον θάνατον.

Δολοφόνος συνελήφθη.

Ονομάζεται Αλέξανδρος Σχινάς. Νεκρός άνακτος μετεφέρθη Παπάφειον νοσοκομείον όπου κατέφθασεν πρίγκιψ Νικόλαος και Αρχαί. Πρίγκιψ Νικόλαος καλέσας αξιωματικούς είπεν αυτοίς διακοπτόμενος λυγμών με βαθύν πόνον ψυχής και καρδίας μου αναγγέλλω θάνατον πεφλημένου Βασιλέως μας και προσκαλώ υμάς ορκισθήτε πίστιν νέον Βασιλέα Κωνσταντίνον.

Αναμείνате εκτενή τηλεγραφήματα».

Στις 20:00 εκδόθηκε η επίσημη ανακοίνωση της δολοφονίας του βασιλιά:

«Σήμερα περί ώρα 17:30 η Α.Μ. ο Βασιλεύς Γεώργιος επλήγη υπό δολοφόνου χειρός παρά την θέσιν Πασά Λιμάν-Κερίμ Εφέντη – καθ' ον χρόνον είχε εξέλθει εις περίπατον. Ο φονεύς συνελήφθη και είναι δυστυχώς Έλλην έκφυλος ονόματι Αλέξανδρος Σχοινάς (Σχινάς).

Η είδηση της δολοφονίας του βασιλιά προκάλεσε ξάφνιασμα και οργή σε όλο το λαό της Θεσσαλονίκης.

Στρατιώτες και χωροφύλακες πίστεψαν αρχικά ότι ήταν έργο βουλγαρικό.

Αν απλωνόταν και στο λαό αυτή η υποψία, τότε με την παραμικρή αφορμή όλοι θα στρεφόταν κατά των Βουλγάρων στρατιωτών, που από τη μέρα της απελευθέρωσης της πόλης είχαν στρατοπεδεύσει στη Θεσσαλονίκη, εποφθαλμιώντας πάντα την πόλη και ελπίζοντας σε μία νέα βουλγαρική κατάκτησή της.

Την κατάσταση έσωσε ο πρίγκιπας Νικόλαος, στρατιωτικός διοικητής της Θεσσαλονίκης, που έδωσε εντολή να ανακοινωθεί στο λαό ότι ο δολοφόνος ήταν Έλληνας, κάποιος αναρχικός παράφρων.

Αυτή του η ενέργεια πρόλαβε τραγικές και μοιραίες εξελίξεις.

Ο πρίγκιπας Νικόλαος θα γράψει σχετικά στο ημερολόγιό του:

«...Ο φόβος μήπως αυτό το φρικτόν έγκλημα χρησιμεύση ως σύνθημα για μια εθνική εξέγερσι εναντίον των Βουλγάρων, των οποίων η αυθάδεια, η κακοπιστία και ο ακράτητος εγωισμός είχαν φθάσει τότε εις το κατακόρυφον με έκαμε και μπόρεσα να συγκρατήσω κάπως τον εαυτόν μου!

Εκείνο που συνετέλεσεν επίσης εις τούτο ήτο, ότι όλοι σχεδόν όσοι ευρίσκοντο εκεί, και πρώτος ο Ρακτιβάν, ο οποίος ήτο αντιπρόσωπος της κυβερνήσεως τα είχαν χάσει κυριολεκτικώς!

Όλοι ανεξαιρέτως, και εγώ πρώτος, είχαμε όχι μόνον την υποψίαν, αλλά σχεδόν την πεποίθησιν ότι το έγκλημα είχε εκτελεσθή από Βούλγαρον.

Όταν επήγα εις το νοσοκομείον, όπου είχαν μεταφέρει τον καϋμένον τον Βασιλέα, ήλθε ο Α. Μομφεράτος, ο τότε διευθυντής της αστυνομίας, να μου αναφέρη ότι εις την πόλιν επεκράτει τρομερός ερεθισμός και ότι οι πολίται και οι στρατιώται συνήρχοντο παντού με την πρόθεσιν να προβούν εις αντίποινα.

Αυτή η είδησις με έκαμε να συνέλθω κομμάτι.

Συλλογίσθηκα πως εάν δεν ελαμβάνετο αμέσως ένα μέτρον, μπορούσαν αν επέλθουν ανυπολόγιστοι καταστροφαι.

Διέταξα, λοιπόν, αμέσως τον διευθυντήν της αστυνομίας και τον φρούραρχον συνταγματάρχην Δράκον να σπεύσουν εις την πόλιν και να διαδώσουν παντού ότι ο δολοφόνος ήτο Έλλην...»

«...Την μεγαλυτέραν συγκίνησιν και ανησυχίαν από εμέ είχεν ο Ρακτιβάν.

Όταν ήλθε κοντά μου και είδε τα χάλια μου, μου είπε: Προσπαθήστε να κρατήσετε την ψυχραιμίαν σας, διότι εσείς έχετε αυτήν την στιγμήν την μεγαλυτέραν εξουσίαν και από σας εξαρτάται το παν...»

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμμετοχή των διαφόρων εθνοτήτων της πόλης στο πένθος, η διεθνής συμμετοχή και πάνω απ' όλα η θλίψη των μουσουλμάνων προσφύγων για την απώλεια του προστάτη τους.

Έτσι, ο βασιλιάς Γεώργιος Α' σφράγισε με το αίμα του την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα, όπως και την ενότητα μεταξύ των εθνοτήτων της πόλης.

Ο διάδοχος Κωνσταντίνος μαθαίνει το θλιβερό γεγονός.

Ο διάδοχος Κωνσταντίνος από τα Ιωάννινα όπου βρισκόταν και ετοιμαζόταν να αναχωρήσει για το Αργυρόκαστρο, πληροφορήθηκε το θάνατο του πατέρα του από τον αρχηγό του επιτελείου Βίκτωρα Δούσμανη ο οποίος έλαβε το τραγικό τηλεγράφημα από τον επιθεωρητή Λαουτάρη.

Φθάνοντας στην οικία Σακελλαρίου, όπου βρισκόταν ο διάδοχος Κωνσταντίνος, ζήτησε να τον δει, και μη μπορώντας να κρύψει την συγκίνηση του, είπε:

«Υψηλότητα.

Έχω να σας αναγγείλω σοβαράν και λυπηράν είδησιν» και παρέδωσε στον Κωνσταντίνο το τηλεγράφημα.

«Συνεκινήθη πολύ, έκλαυσε και έμεινε σιωπηλός», γράφει ο Δούσμανης, «Διατελών εν καταπλήξει, ουδέν ενόησεν εν πρώτη και επανέλαβον την ανάγνωση οπότε πλέον η Α.Υ. ενόησε περί τίνος πρόκειται.»

Στις 20:00 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη του Επιτελείου και αφού παρέδωσε τη διοίκηση του στρατού της Ηπείρου στον υποστράτηγο Δαγκλή, «συγκινημένος και ωχρός» ο διάδοχος Κωνσταντίνος αναχώρησε αμέσως για την Αθήνα, ενώ «οι πάντες τον συλλυπόνταν, αλλά και τον συνέχαιραν».

Ο Φίλιππος Δραγούμης, αδελφός του Ίωνα Δραγούμη, νεαρός τότε, υπηρετούσε στα Ιωάννινα και περιγράφει στο ημερολόγιο του την αναχώρηση του Κωνσταντίνου από τα Ιωάννινα για την Αθήνα μετά την δολοφονία του πατέρα του Γεωργίου Α' και την ανακήρυξη του σε Βασιλέα των Ελλήνων:

«06 του Μάρτη 1913. Φεύγει ο Κωνσταντίνος για την Αθήνα.
Θα πάει από την Άρτα, το Αγρίνιο ως το Κρυονέρι με τ' αυτοκίνητο και από κει με
πολεμικό.
Όλη νύχτα ούτε κοιμήθηκε ούτε γδύθηκε καθόλου να ξαπλώσει.
Πήγα προς το σπίτι όπου τον φιλοξενούσαν.
Ήταν μαζωμένοι όλοι οι αξιωματικοί μέσα στο σπίτι και απ' έξω οι κυρίες των
Αθηνών και άλλος κόσμος. Περίμεναν τ' αυτοκίνητο για να φύγει.
Όλες οι σημαίες είναι μεσίστιες.
Έξαφνα ακούστηκε βοή από μέσα από το σπίτι.
Σε λίγο φάνηκε ο Κωνσταντίνος με μάτια βουρκωμένα μα με ύφος βασιλικό.
Χαιρέτησε έναν έναν τους ανώτερους αξιωματικούς που του φίλησαν το χέρι.
Όλοι οι άλλοι στεκόμασταν ακίνητοι με το χέρι στο πηλήκιο.
Νεκρική σιγή.
Μπήκε σιωπηλά στ' αυτοκίνητο του με τους γιους του.
Τότε έσκασε μια τρανταχτή κραυγή απ' όλων τα στόματα και τ' αντρίκια στήθια
«Ζήτω ο Βασιλεύς Κωνσταντίνος» Και ξεκίνησε τ' αυτοκίνητο.
Τι όνειρο!
Το βλέπω και δεν το πιστεύω.
Η σημασία του είναι βαθυτάτη.
Ο Κωνσταντίνος έγινε Βασιλιάς μέσα στα Γιάννινα λίγες μέρες αφού τα πήρε από
τους Τούρκους».

Ακολουθεί το πρώτο διάγγελμα του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' προς τον Ελληνικό Στρατό:

«5 ΜΑΡΤΙΟΥ 1913 – ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΟΥ – Απαίσιον ανοσιούργημα κατά
τού Ιερού προσώπου της Α.Μ. του αειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Α' εστέρησε
πάντας ημάς του Αρχηγού μας, είς στιγμάς κρισιμωτάτας δι' ολόκληρον το
Ελληνικόν Γένος.
Καλούμενος ήδη υπο της Θείας Προνοίας να διαδεχθώ τον Βασιλέα Πατέρα μου επι
τού χηρεύσαντος Θρόνου, τον οποίον επι μακρά έτη εδόξασε και ετίμησεν, αγγέλλω
τούτο προς τον Στρατόν μου είς τον όποιον αφιέρωσα ολόκληρον τον βίον μου και
με τον όποιον ατυχής και ευτυχής πόλεμος αδιαρρήκτως με συνέδεσαν.
Αρθείσης απο πολλού πάσης παρεξηγήσεως τού παρελθόντος, δηλώ προς τον
Στρατόν ότι ηγούμενος πάντοτε αυτού δεν θα παύσω μεριμνών περί της προόδου
αυτού τε και τού Στόλου, του οποίου τα ένδοξα κατορθώματα εμεγάλωσαν και
ελάμπρυναν την Πατρίδα μας. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.»

Η ορκωμοσία του Κωνσταντίνου

Ο Κωνσταντίνος ορκίστηκε βασιλιάς των Ελλήνων σε έκτακτη συνεδρίαση της Βουλής το πρωινό της 8ης Μαρτίου και στις 10 Μαρτίου αναχώρησε με τη Βασιλική θαλαμηγό «Αμφιτρίτη» για την Θεσσαλονίκη, με τη συνοδεία πλοίων του Ελληνικού πολεμικού ναυτικού αλλά και των Μεγάλων Δυνάμεων για να παραλάβει τη σορό του πατέρα του.

Η επικήδεια πομπή...

Στη Θεσσαλονίκη έφθασαν μαζί με το νέο βασιλιά Κωνσταντίνο και ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος καθώς και πολλές διπλωματικές αποστολές για να παραστούν στην εκφορά της σορού.

Στις 12 Μαρτίου έγινε η εκφορά της βασιλικής σορού με εντυπωσιακή νεκρώσιμη πομπή στρατιωτικών τμημάτων, φιλαρμονικών, ξένων διπλωματικών αποστολών και του προξενικού σώματος, των θρησκευτικών ηγεσιών των συνοίκων λαών της πόλης (Ορθοδόξων, Εβραίων, Μουσουλάμων), της βασιλικής οικογένειας καθώς και πλήθους κόσμου.

Η νεκρώσιμη πομπή του βασιλιά Γεωργίου στους δρόμους της Θεσσαλονίκης, από τη βασιλική οικία (στη σημερινή περιοχή Γεωργίου) ως το λιμάνι.

Ακολουθούσαν πεζή το φέρετρο του βασιλιά που ήταν πάνω σε κιλλίβαντα πυροβόλου καλυμμένο με ελληνική και δανική σημαία.

Τον κιλλίβαντα έσυραν στρατιώτες, ενώ την τιμητική φρουρά του σκηνώματος αποτελούσαν εύζωνοι.

Στην επικήδεια πομπή συμμετείχε και το άλογο του βασιλιά ...χωρίς τον αναβάτη του.

Στη διάρκεια της κηδείας του Γεωργίου ο Λευκός Πύργος είχε στολιστεί πένθιμα.

Η μεγάλη πομπή που ξεκίνησε από την περιοχή της Ανάληψης, πέρασε τις σημερινές οδούς Βασιλίσσης Όλγας, Βασιλέως Γεωργίου και Λεωφόρου Νίκης, κι έφτασε στο λιμάνι όπου η σορός τοποθετήθηκε στο πολεμικό πλοίο «Αμφιτρίτη» για τη μεταφορά του στην Αθήνα.

Κατά μήκος των δρόμων που πέρασε το βασιλικό φέρετρο στρατιώτες παρουσίαζαν όπλα, ενώ τα πεζοδρόμια είχε καταλάβει ασφυκτικά πλήθος κόσμου για να εκφράσει τον ύστατο χαιρετισμό στον αγαπημένο τους βασιλιά.

Στο λιμάνι, πριν το φέρετρο τοποθετηθεί στο πολεμικό πλοίο, ο μητροπολίτης Γεννάδιος προσευχήθηκε υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του νεκρού βασιλιά.

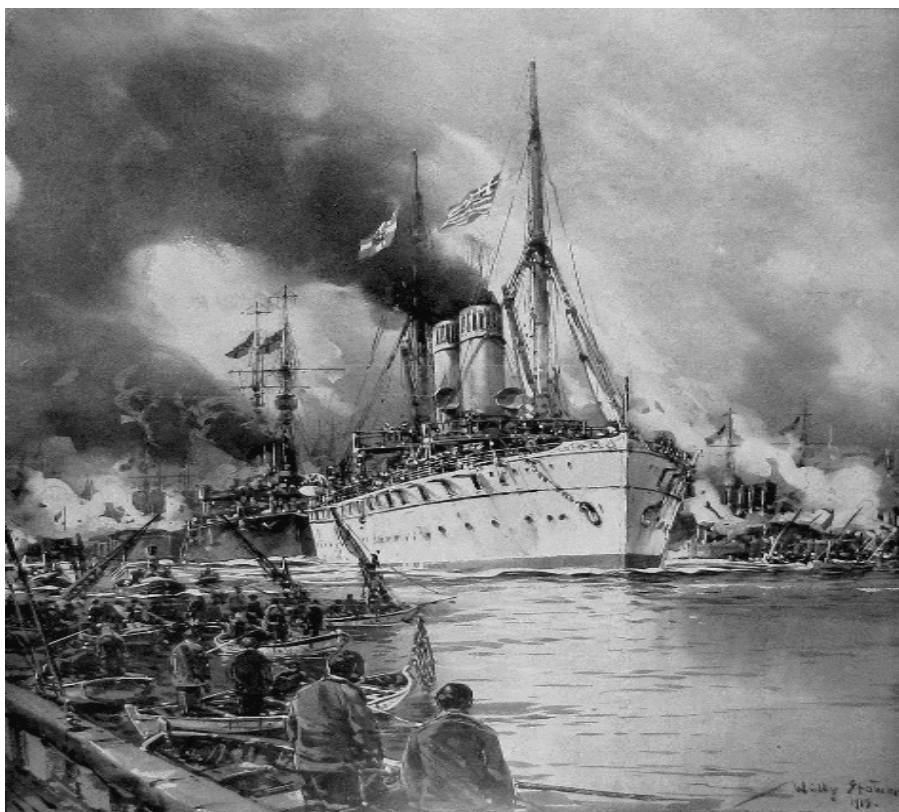
Την «Αμφιτρίτη» με το βασιλικό σκήνωμα ακολούθησαν τιμητικά τρία ελληνικά πολεμικά πλοία καθώς και έξι ξένα (γαλλικό αγγλικό, ιταλικό, γερμανικό, αυστριακό και ρωσικό).

Η Άφιξη της σορού του Γεωργίου Α' στον Πειραιά...

Η βασιλική θαλαμηγός «Αμφιτρίτη» έφθασε στο λιμάνι του Πειραιά στις 14 Μαρτίου ημέρα Πέμπτη, με μικρές καθυστερήσεις λόγω των καιρικών συνθηκών.

Στην θαλαμηγό επενέβαιναν τα μέλη της βασιλικής οικογένειας καθώς και πολλοί Αξιωματούχοι.

Την «Αμφιτρίτη» συνόδευαν ο «Πάνθηρ» «Νέα Γενεά» και «Σφενδόνη» αλλά και πλοία των Μεγάλων Δυνάμεων.

**Άφιξη της σορού του βασιλιά στον Πειραιά με την βασιλική θαλαμηγό
«Αμφιτρίτη».**

Και αν η κάθοδος στον Πειραιά στάθηκε άτυχη για τον Γεώργιο στην περίπτωση της απόπειρας του 1898, ο Πειραιάς τελικά ήταν γραμμένο να τον υποδεχθεί νεκρό το 1913. Όταν έφθασε η σορός του Γεωργίου στην Βασιλική αποβάθρα λιμένος Πειραιά (που βρίσκεται μπροστά από το παλιό Δημαρχείο) όλο το λιμάνι ήταν κατάμεστο από πλήθη κόσμου.

Το παλιό Δημαρχείο του Πειραιά που πρόσφερε και την καλύτερη θέα είχε γεμίσει τόσο ασφυκτικά που κάποιοι φοβόντουσαν για την αντοχή του κτηρίου.

**Η σορός του Γεωργίου στο λιμάνι του Πειραιά μεταφέρεται για να τοποθετηθεί
στον κιλλίβαντα από τους πρίγκιπες Νικόλαο, Αλέξανδρο, Χριστόφορο και
Ανδρέα.**

Ήδη πολύ ώρα πριν την άφιξη του πλοίου, είχε σχηματιστεί πομπή αγγεμάτων του Βασιλικού Ναυτικού, Ευζώνων, Ευελπίδων καθώς και της Κρητικής Χωροφυλακής που θεωρείτο σώμα πιστό στον βασιλιά.

Η πομπή με την σορό του Γεωργίου που τέθηκε επί κιλλίβαντα πυροβόλου, άρχισε να βηματίζει πένθιμα από την προβλήτα της Τρούμπας, υπό τους ήχους της Φιλαρμονικής του Βασιλικού Ναυτικού, με κατεύθυνση τον σιδηροδρομικό σταθμό Πειραιά.

Σπάνια φωτογραφία από το εσωτερικό της Μητρόπολης Αθηνών με τη σορό του βασιλιά Γεωργίου σε λαϊκό προσκύνημα.

Η σορός του βασιλιά μεταφέρθηκε αρχικά στην Αθήνα για να αποδοθούν τιμές, και εκεί, μετά το λαϊκό προσκύνημα, κηδεύτηκε την Τετάρτη 20 Μαρτίου στο βασιλικό κοιμητήριο Τατοΐου.

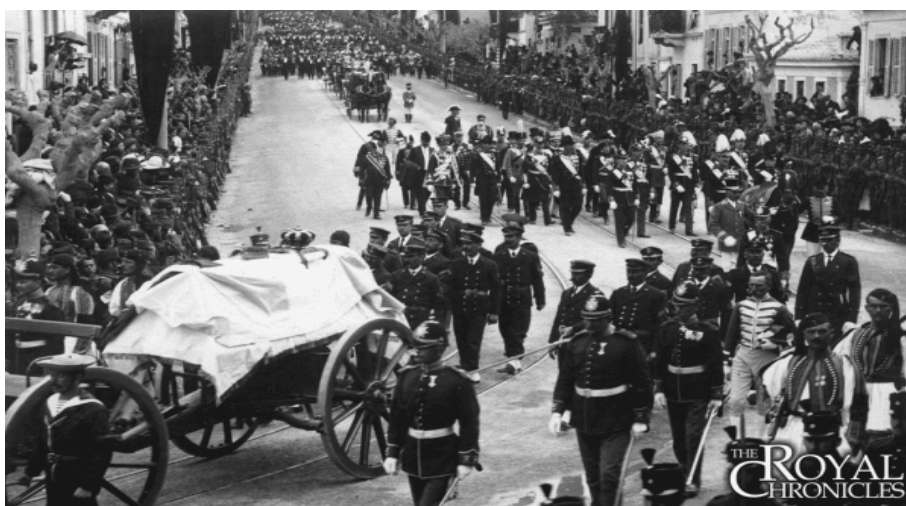
Στο μνήμα του, η χήρα του, βασίλισσα Όλγα ζήτησε να χαράξουν τα λόγια: «Έπεσεν υπέρ Πατρίδος».

Γίνου πιστός άχρι θανάτου και δώσω σοι τον στέφανον της ζωής».

Ο βασιλιάς Γεώργιος Ε΄ της Αγγλίας, όταν πληροφορήθηκε τη δολοφονία του Έλληνα βασιλιά, έγραψε:

«...πολύ τρομερόν. Ήμουν αφοσιωμένος εις αυτόν, και θα είναι μεγάλη απώλεια για την Ελλάδα».

Όποιες και αν είναι οι θεωρίες για τα κίνητρα του δολοφόνου του Γεωργίου του Α΄, του μακροβιότερου βασιλιά της νεότερης Ελληνικής ιστορίας, δεν επιβεβαιώθηκαν ποτέ.

Το γεγονός της δολοφονίας του ανώτατου άρχοντα της χώρας, ενός βασιλιά ιδιαίτερα αγαπητού στον Ελληνικό λαό, συντάραξε τους Έλληνες.

Δεν μπορούσαν να κρύψουν τη θλίψη τους για την απώλεια ενός συνετού και σώφρονος εστεμμένου, ο οποίος γνώριζε άριστα τους Έλληνες και πάσχισε για το καλό της χώρας.

Ο Γεώργιος κατάφερε να προσαρμοστεί στην ελληνική πραγματικότητα σε μεγάλο βαθμό. Η διαλλακτικότητα και η ψυχραιμία του, του επέτρεψε, να διατηρεί ανοιχτές γραμμές με το μεγαλύτερο μέρος του πολιτικού κόσμου και να παραμένει η εξουσία του πάντοτε σεβαστή.

Σε όλους αυτούς τους παράγοντες μπορεί να αποδοθεί όχι μόνο η ιδιαίτερως μακροχρόνια βασιλεία του, αλλά και η ωρίμανση του ελληνικού πολιτικού κόσμου, που επί των ημερών του εξευρωπαϊστήκε σε μεγάλο βαθμό.

Τὸ πρῶτον ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἁγίου
Πατρὸς

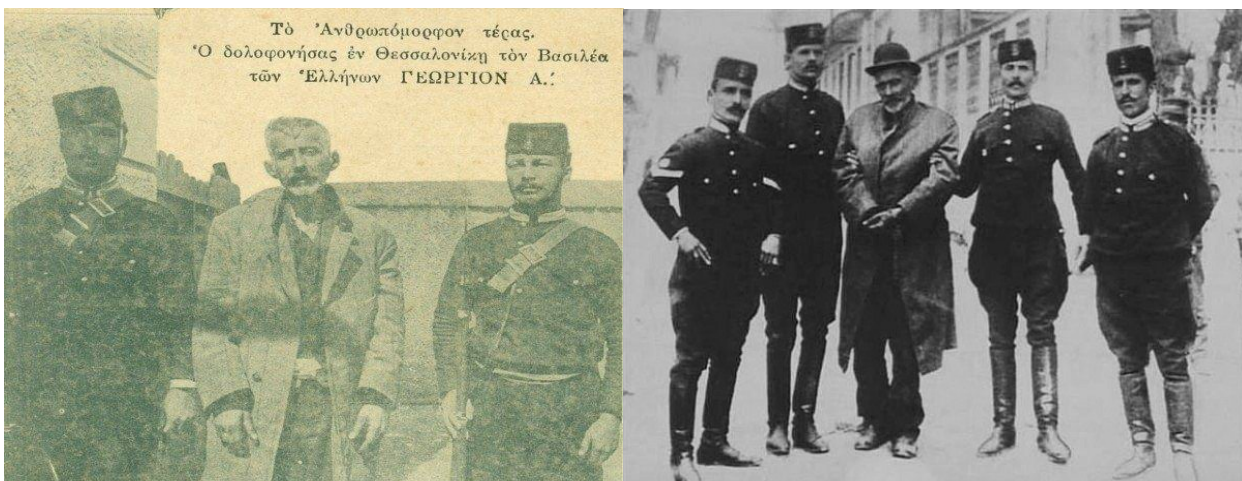
Λίγα λόγια για τον δολοφόνο...

Ο Αλέξανδρος Σχινάς ήταν εγγεγραμμένος φοιτητής στην ιατρική σχολή Αθηνών, ο οποίος δεν παρακολούθησε ποτέ μαθήματα.

Αρχικά εργάστηκε στο φαρμακείο του αδερφού του Ηρακλή Σχινά στο Βόλο ως υπάλληλος.

Από νωρίς όμως μετανάστευσε στις Η.Π.Α. όπου βρήκε δουλειά στην κουζίνα του ξενοδοχείου Μπελβεντέρ, στην Πέμπτη Λεωφόρο της Νέας Υόρκης.

Γυρίζοντας στην ιδιαίτερη πατρίδα του, σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες, ο Σχινάς αναμείχθηκε στην δράση του Εργατικού Κέντρου του Βόλου, εκδίδοντας έντυπο υλικό.

Ο δολοφόνος Αλέξανδρος Σχινάς υπό κράτηση από Κρητικούς Χωροφύλακες.

Η οικονομική του κατάσταση ήταν πολύ κακή.

Λέγεται ότι λόγω του υποσιτισμού είχε νοσήσει από φυματίωση. Κάποια στιγμή απευθύνθηκε στο παλάτι για ενίσχυση αλλά ο υπασπιστής του Γεωργίου τον έδιωξε.

Ο Σχινάς έφυγε ταπεινωμένος και εξαγριωμένος.

Έτσι, οι αρχές και οι ιστορικοί κατέληξαν στο συμπέρασμα, ότι δολοφόνησε το βασιλιά Γεώργιο για να τον εκδικηθεί για την περιφρόνησή του και όχι για πολιτικούς λόγους.

Ο Β. Δενδραμής στην αναφορά του έγραψε για τον Αλ. Σχινά:

«Επρόκειτο για Έλληνα, ονόματι Αλέξανδρο Σχινά από τις Σέρρες, ιδιόρρυθμο άτομο, εγγεγραμμένο στην Ιατρική Σχολή Αθηνών, όπου βεβαίως δεν εθήτευσε, ο οποίος με το επιχείρημα ότι "ζητών βοήθειαν με αναφοράν του εις το παλάτι, ο υπασπιστής του βασιλέως τον εξεδίωξε"...».

Στο ίδιο τηλεγράφημα ο Δενδραμής χαρακτήριζε τον Σχινά «έκφυλον αλήτην, ουχί παράφρονα βεβαίως, ζώντα, όμως ανισορρόπως, δι' επαιτείας.

Εις τους πλησιάζοντας αυτόν ανέπτυσε περιέργους ιδέας περί σοσιαλισμού, ότι όλοι οι άνθρωποι εντός ολίγου θα είναι πλούσιοι, ότι δεν θα υπάρχουν πλούσιοι και πτωχοί και ότι οι εργάτες θα εργάζονται μόνον δύο ώρας την ημέραν.

Εζη εις άθλιον χάνι δίδων δύο γρόσια την ημέραν διά τον ύπνον του και ξοδεύων άλλα δύο γρόσια διά την τροφήν του.

Δεν έτρωγε παρά μόνον γάλα...»

Στις 22 Μαρτίου ο δολοφόνος δεν είχε περάσει ακόμη από δίκη και χρειάστηκε να μεταφερθεί από τον ένα όροφο της φυλακής στον άλλο.

Σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή κατάφερε να ξεφύγει από την προσοχή των φυλάκων και να πέσει από ένα ανοιχτό παράθυρο στο κενό.

«Διέφυγε της προσοχής των χωροφυλάκων και ηυτοκτόνησε πεσών εκ του παραθύρου» (από τη σχετική ανακοίνωση της αστυνομίας).

Πηγές:

- Βικιπαίδεια
- Επίσημη ιστοσελίδα Ελληνικής Βασιλικής Οικογένειας
- Βασιλεύς Κωνσταντίνος τόμος Α' «ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ»
- Ο Δημοκράτης Βασιλεύς Γεώργιος Α' (Δημ. Γατόπουλου)
- Εφημερίδες εποχής